

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на образованието и науката
Център за специална образователна подкрепа „Д-р Петър Берон”
град Добрич

ул. „Йордан Йовков „ № 4 , Т : 058 / 60 20 24 ; Н 0888 / 297 461

Е-mail: beron@abv.bg

<http://beron-dobrich.info//>

24.10.2024 г.

X К. Новакова

Комна Новакова

Директор

УТВЪРЖДАВАМ: Подписано от: Komna Milkova Novakova

ЕДИННИ УЧИЛИЩНИ ПРАВИЛА ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА ПОЗИТИВЕН ОРГАНИЗАЦИОНЕН КЛИМАТ И ДЕЙСТВИЕ В СЛУЧАИ НА ТОРМОЗ И НАСИЛИЕ СРЕД ДЕЦА И УЧЕНИЦИ

Настоящите правила регламентират задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз и насилие. Те са част от превантивните дейности, които се предприемат на равнище ЦСОП.

- I. Позитивният училищен организационен климат определя учебната среда, отношенията между учениците, учителите и ръководството на ЦСОП, чувството за общност, поведението на учениците и учителите и сигурността. Той гарантира качеството на образование в центъра.**

Елементи на организационния климат са:

- Организационни структури на участниците в образователния процес в училище;
- МО;
- Действащи Комисии;
- ПС;
- Ресурси за осъществяване на политиката;
- Взаимоотношения между участниците в образователния процес в училище;
- Условия за труд и учене (материална среда).

Цели:

1. Ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и към социалните промени в живота му.
2. Равен достъп и приобщаване на всяко дете и ученик.

3. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
4. Съхраняване на етнокултурното многообразие.
5. Иновативност в педагогическите практики.
6. Качество на образованието.
7. Системност, аналитичност, прозрачност и предвидимост на образователните политики.
8. Диалогичност с общината, неправителствените организации, бизнеса, социалните институции, гражданите и другите заинтересовани страни.
9. Развитие на социалния диалог „семејство – училище”.
10. Синхрон на действията на различните структури – МО, действащи комисии, ПС.
11. Ефективна комуникация между всички участници в образователния процес.

Задачи и дейности:

1. Изграждане на работещи вътрешни структури.
2. Планиране на дейности и мероприятия, мотивиращи участието на широк кръг от участници.
3. Възлагане на изпълними задачи, според интересите.
4. Приспособяване на очакванията спрямо възможностите им.
5. Развиване на компетентностите, усъвършенстване на уменията на участниците в образователния процес.
6. Стимулиране на интелектуално, емоционално и физическо развитие на всеки ученик.
7. Целенасочена работа с изявени ученици в съответствие с потребностите, способностите и интересите им.
8. Провеждане на учебен процес, водещ към по-добри.
9. Работа по проекти, съобразно индивидуалните интереси и потребности на учениците.
10. Обогащане на нагледните материали за обучение и прилагане на адекватен педагогически подход като важни условия за пълноценното развитие на учениците с обучителни трудности.
11. Провеждане на тематични родителски срещи и съвместни мероприятия с родителите.

Очаквани резултати:

- Спазване на етичните норми в общуването между участниците в образователния процес.
- Включване на родителите като партньори в процеса.
- Избиране на подходящи техники за интервенция и поощрение, които да съдействат за повишаване на самооценката.

II. Задължения на персонала на ЦСОП.

1. Педагогически съвет:

- Приема настоящите правила, като част от Правилника за устройството и дейността на ЦСОП.

2. Координационен съвет:

- Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на равнище

ЦСОП;

- Обобщава резултатите от оценката на тормоза в началото на учебната година и запознава заинтересованите страни с обобщените резултати;
- Обобщава предложенията на паралелките и изготвя общоучилищни правила и ценности;
- Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз и насилие;
- Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата;
- Подпомага ръководителите на групи/паралелки с материали и консултации, съдейства за организирането на периодични обучения на учителите по темата за тормоза и насилието.

3. Училищен психолог:

- Член или председател на Координационния съвет за противодействие на тормоза в ЦСОП;
- Съдейства на ръководителите на групи/паралелки при извършване на оценката на тормоза в ЦСОП;
- Участва в екипите за работа по конкретен случай и разработва програми за работа с деца в риск.

4. Ръководители на групи:

- В началото на учебната година извършват оценка на тормоза между учениците в паралелката по методика, определена от Координационния съвет;
- Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз и насилие;
- Инициират приемането на правила и ценности на равнище паралелка, които поставят на видно място в класната стая;
- Планират провеждането на дейности, свързани с формирането у учениците на нагласи и социални умения, недопускащи насилие;
- За всеки случай на насилие или тормоз попълват протокол, който предават на психолога;
- Участват в работата на екипа, сформиран по конкретен случай на ученик от паралелката;
- Информират родителите в началото на всяка учебна година за политиката за противодействие на тормоза и насилието, както и за приетите Единни правила за действие в случаи на тормоз сред деца и ученици;
- Информират родителите при всяка проява на тормоз, в която детето им е участник или жертва и за предприетите от центъра мерки.

5. Всички учители:

- Включват темата за насилието и тормоза в учебни единици, при които това е възможно;

- Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ;
- Познават и използват установената система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз между учениците;
- Познават и прилагат правилата и последствията, приети от съответната паралелка и изискват от учениците да ги спазват.

6. Дежурни учители:

- Стриктно спазват утвърдения от директора график за дежурство;
- Реагират според утвърдените правила и процедури за регистриране, докладване и обсъждане на случаи на тормоз и насилие сред децата и учениците в ситуации на тормоз по време на дежурството;
- Докладват на ръководството на ЦСОП за всеки случай на тормоз.

7. Непедагогически персонал:

- Полагат грижи за предотвратяване на прояви на насилие и тормоз в помещенията, за които отговарят;
- Познават основните принципи на действие в ситуации на тормоз и насилие и ги прилагат;
- Не допускат прояви на тормоз и насилие и съобщават за тях на ръководител на паралелка, психолог, Директор.

III. Процедура за информиране и съобщаване на случаи на тормоз:

- Всеки ръководител на паралелка информира по достъпен за тях начин учениците си от паралелката за начини за съобщаване на случаи на тормоз.
- Всеки учител и служител, наблюдавал случай на тормоз, е длъжен незабавно да информира ръководството на ЦСОП.

IV. Процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на тормоз:

Всеки учител или служител, станал свидетел на ситуация на тормоз или за която е получил сигнал /от ученик, родители ли друг служител от ЦСОП/ е длъжен да се намеси, за да прекрати ситуацията на тормоз.

V. Действия в случаи на тормоз:

Ниво на тормоз	Отговор на училището	Документиране	Процедури за интервенция
Първо – ниско нарушаване на правилата	Действията се предприемат от класния ръководител, заедно с родител, като се предприема педагогическа работа – индивидуално, за група ученици или за целия клас.	Ситуациите от първо ниво не се документират	1. Откриване на ситуация на тормоз - подборно информиране за случилото се от всички участници. 2. Прекратяване на ситуацията и успокояване към всички участници. 3. Уведомяване на родители.

	При повторение на насилственото поведение или ако един и същ ученик е тормозен нееднократно, тогава се предприемат действия, предписани за ситуации от нива две или три		4. Консултации - предприемане на индивидуални разговори с участниците. 5. Мерки и действия от страна на ръководителя на паралелка за намиране на решение. 6. Мониторинг на предприетите мерки и действия.
Второ – повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или с по-сериозни последици	Действията се предприемат от ръководител на паралелка, психолог, представител на Координационния съвет, директор и родител. КС прави оценка на риска и се инициира индивидуална работа по случая.	Ситуацията се документира в Дневник за регистриране на случаите на тормоз.	1. Откриване на ситуацията. 2. Прекратяване на ситуацията и успокояване към всички участници. 3. Уведомяване на ОЗД и/или полиция по преценка. Уведомяването е задължително и незабавно в случаи на сексуален тормоз. 4. Уведомяване на родител. 5. Консултации. 6. Мерки и действия - работа на КС. 6. Мониторинг на предприетите мерки и действия.
Трето – злоупотреба със сила и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота	Незабавно се уведомява ОЗД и/или органите на полицията. Действията се предприемат от директор заедно с КС със задължителното участие на родител и компетентни власти - ОЗД, полиция, центрове за социална работа, здравни центрове и др. Отговорът на ЦСОП може да включва насочване към МКБППМН и полицията, ОЗД и общината, съставяне на протокол за тормоз и възстановяване на щетата, включване на учениците в допълнителни програми, насочване към услуги в общността	Ситуацията се документира в Дневника за регистриране на случаите на тормоз и насилие Предприема се интензивна работа, включваща всички участници, оценка на потребностите и план за действие и се инициират процедури в съответствие със закона.	1. Откриване на ситуация на тормоз и незабавно уведомяване на ОЗД и/или органите на полицията. 2. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници. 3. Уведомяване на родител. 4. Консултации – индивидуални разговори с участниците. 5. Мерки и действия от страна на КС, интензивна работа по случая и насочване към други служби и/или услуги от страна на директора. 6. Мониторинг на предприетите мерки и действия.

Настоящите Единни правила за утвърждаване на позитивен организационен климат и действие в случаи на тормоз и насилие сред деца и ученици в ЦСОП са изготвени от Координационния съвет за противодействие на тормоз

